

NHÂN BẢN

Gia đinh hò

Pháp	Âu Châu	Thế Giới
1 số	3 FF	5 FF
11 số (1 năm)	40 FF	50 FF

Lá bì NHÂN BẢN

Cảm ơn báo này trên tay, hân quý và bạn đọc, sẽ ngạc nhiên và cảm động. Chắc bạn sẽ tự hỏi: từ nay của ai? Để ai và bằng cách nào để đến được tay mình?

Quí thât, "Nhân Bản" đã ra đời không kén không trồng, không một lối quảng cáo. Nhờ "Nhân Bản" không hoàn toàn xa lì với ban đầu. Kể từ ngày hôm nay, "Nhân Bản" sẽ được Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam tại Paris phát hành mỗi tháng vào ngày mồng một, để thay thế tờ Thông Tin Sinh Viên đã hoàn thành xong nhiệm vụ của mình.

Vào những năm 1965-66, khi Tổng Hội Sinh Viên được một nhóm sinh viên can đảm dâng ra thành lập, thi "Thông Tin Sinh Viên" cũng ra đời với mục đích đây ứng phản đối nhu cầu liên lạc và đường hằng dầu tranh của một môi trường mà phần lớn gồm những người trẻ Việt Nam ra đi du học với hoài bão sẽ trở về quê hương để phục vụ đồng bào của mình. Hoặc bao đó, một số anh em đã có thực hiện bằng cách hội hàn ống, nhưng đã sốt để phải tạm bỏ sau cuộc binh biến tháng 4-1975.

Từ hai năm nay, thời cuộc đã chuyển xoay. Môi trường thuận lợi sinh viên nói trên đã thay đổi, sâm dâm hàng ngũ Tổng Hội Sinh Viên đã lan rộng ra những giới đang tuổi hán và Tổng Hội Sinh Viên, vì là một lực lượng hoạt náo, đã phải cố gắng giữ một vai trò dân thân và tiến phong hơn trong phong trào đấu tranh chung, một vai trò mà từ trước tới giờ Tổng Hội Sinh Viên chưa bao giờ từng đảm nhận.

Song song, trong suốt thời gian từ 30-4-75 đến hôm nay, "Thông Tin Sinh Viên" đã giao tiếp thay đổi cơ cấu hàn kín thay đổi ứng với thời thế mới, trong khi vẫn phải tiếp tục phát hành đều đặn để giữ vững hàng ngũ. Công việc tóm tắt và quan trọng đó hôm nay đã được kết quả đều đặn: ngày hôm nay, "Thông Tin Sinh Viên" đã làm xong và phải làm và có thể hàn diện từ biệt ban đầu và chỉ huy để trao lại bờ biển thiêng cho "Nhân Bản".

"Nhân Bản" sẽ tiếp tục con đường đã vạch với hai chủ tóm :

1. Tranh đấu cho hạnh phúc của đồng bào ta tại quê nhà. Đó là mục đích tôi hứa mà không nhất, độc lập, tự do, nhân quyền, phát triển kinh tế.v.v... là những phương tiện.

2. Nói lên Sứ Thật, vì sự hy sinh của cả một lớp thế hệ có thể đang sống trên cõi bản của Sứ Thật, chối bỏ mọi

TAI CÁC XƯ CỘNG SẢN ĐÔNG ÂU: DÂN CHỦNG ĐÚNG DÂY ĐÒI HỎI NHÂN QUYỀN. CÁC QUỐC GIA TIẾN BỘ LÊN TIẾNG ỦNG HỘ

Trong ba tháng vừa qua, phong trào dân chúng dậy giang lâm nhân quyền tại các nước Cộng sản Đông Âu đã bùng nổ dữ dội. Không ngày nào chẳng có những tin tức mới nhất. Để giúp bạn đọc theo dõi được phong trào từ khái quát, chúng tôi xin biến ra đây các diễn biến tăng thăng, tăng ngãy. Mong đó cũng là nguồn tài liệu cho các bạn muôn tra cứu.

6-1. Tại Tiệp Khắc, 240 đồng bào thuộc mọi thành phần xã hội (tri thức, công nhân, công chức, phụ nữ...) đồng lòng vào ban đêm 8/1/77, đòi hỏi chính phủ Tiệp Khắc phải thực thi Hiệp ước Helsinki trên vấn đề tôn trọng nhân quyền, nhất là các đoàn người về tự do di chuyển, tự do tụ tập và phát biểu.

Quảng tại Mac Tí Khoa, một quả bom nổ trong đường xe điện hầm, gây thương tích cho một số người. Cảnh sát Nga chỉ đây là một hành động không bô do phong trào đòi lấp chòi mù.

9-1. Tại Tiệp Khắc, cựu Ngaoi trưởng Jiri Hajek viết thư cho chính phủ Tiệp đòi hỏi cảnh sát Tiệp phải ngừng ngay "lâm khố đế" - những người ký tên vào Biểu Chương 77.

10-1. Tại Tiệp Khắc, cựu Ngaoi trưởng Jiri Hajek bị cảnh sát bắt.

Nhà văn Tiệp Pavel Kohout tuyên bố ông không hiểu tại sao "tranh đấu cho nhân quyền lại là việc phạm pháp và chính Hiến Pháp Tiệp long trọng bảo đảm nhân quyền!"

11-1. Tại Ba Lan trong bức thư gửi Quốc Hội, 172 nhân sĩ "vô đồng bào" Ba Lan đòi hỏi chính phủ thành lập tức khắc một ủy ban đặc biệt để

(xem tiếp tr.5)

BÌNH LUẬN

Nói đến phong trào chống đối tại Nga số và các nước Cộng sản Đông Âu, người ta thường nhắc tới Hội nghị thường định Helsinki. Không phải vì Hội nghị này đã là khởi điểm của phong trào đó, nhưng chính vì nó có Hội nghị Helsinki, mà một phong trào bao nhiêu năm tiềm ẩn trong bóng tối, nay bỗng nổ tung ra công khai.

Brejnev và Đảng Cộng sản Nga thật không bao giờ nghĩ rằng Hội nghị lại có những ảnh hưởng bất ngờ đến như vậy. Vì họ bô ra bao nhiêu công sức, triều đại, cho bằng đủ Hội nghị là chỉ nhằm mục đích đưa các cường quốc Tây phương đến chỗ công nhận tất cả những yêu cầu Nga số đã làm là những sự đàm rối, không trả lại nữa. Ranh giới cũ của Nga số, những vụ can thiệp của Nga số vào Đông Đức năm 1953, vào Hung Gia Lai năm 1956, vào Tiệp Khắc năm 1968 tất cả đều đã được hợp thức hóa hoàn toàn và viễn viễn.

Và hình như muốn để cho các sự kiện lạc với mục đích thương mại, ví kinh tuyến truyền thông số.

Với ý muốn như vậy, chúng tôi tin tưởng bạn đọc và chúc hứa sẽ ủng hộ và giúp đỡ "Nhân Bản" trong những ngày gần nay sắp tới, nhưng hứa không làm sao!

NHÂN BẢN

Paris: TẾT KHÁNG CHIẾN THÀNH CÔNG RỰC RỠ!

Theo tháng 10 năm nay, vào dịp Xuân về, Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam tại Paris đã tổ chức vào ngày 27/2/77 tại rạp hát Naubert-Mutualité một đêm văn nghệ với sự đóng góp nhiệt tình của hơn 400 anh chị em sinh viên và sự tham gia rất đông đảo của kiều bào Việt Nam tại Paris.

Tuy Dêm Tết Kháng Chiến chỉ bắt đầu vào lúc 20 giờ 30 nhưng ngày từ lúc 6g, 7g tối đã có một số đồng khán giả tự hợp trùi cuộp Maubert chờ đợi sẵn rồi.

Biểu làm người ta chú ý trước hết khi bước chân vào rạp, là thành phần hùng hậu

của ban Tiếp tân năm nay, gồm toàn những chí sinh viên tuổi trẻ và duyên dáng khiến cho người đến xem tìm được một bầu không khí tươi vui phong phanh mầu sắc quanh hưng với những tà áo dài Việt Nam. Nên nói thêm là tổ chức San Xuân do THSV phát hành đã được mọi người hưởng ứng.

Bóng chung là trước khi màn văn nghệ bắt đầu cầm trong tay

một mảnh đất báu cát.

Mở đầu cho phần văn nghệ của đêm Hội Tết Tân Sửu, 1 là mâm hộp xanh. Nhìn người ta đã phải ngạc nhiên với sự có mặt đồng đảo của các chí

(x.t, trang 2)

Riêng có tự do phát phái tại Paris

VÀI NHÂN XÉT VỀ PHONG TRÀO CHỐNG ĐỐI TẠI ĐÔNG ÂU

cường quốc Tây phương đã đồng loạt các nước thuỷ đánh bộ, Nga số đã thuẫn ý là trong hiệp ước dưới ký kết tại Helsinki vẫn có các gióng chót có tham mưu chung ba ngàn người ghi nhận quyền tự do tại và tự do trao đổi ý kiến".

Xưa nay Nga số đã ký bao nhiêu văn kiện có ghi quyền tự do do và chẳng bao giờ áp dụng mà có sao đâu. Nay có ký thêm một lần nữa thì rõ ràng đến như các lần trước thời, nghĩa là hiệp ước quốc tế chỉ rằng buộc các nước không Cộng sản, con cái nước Cộng sản thi mặc tính coi như hiệp ước không có.

Nhưng lần này thí Nga số đã tính lầm. Vì cuối năm 76 đầu năm 77 tại Nga, Ba Lan và Tiệp Khắc, có một phong trào rộng lớn để bùng nổ để đòi thử thi chưởng ba nhó xiêm của hiệp ước Helsinki, và ngày mồng tháng này, không ngày nào bao chí không ghi nhận những pha gay cấn của phong trào đó.

Phải công nhận đây là một hình thức chống đối hết sức đặc biệt. Chẳng có biểu tình rầm rộ, chẳng có vũ trang khởi nghĩa, không bạo động, không đổ máu.

Chỉ một là truyền dân địa tay cho nhau đọc hay mặt bích tuyên ngôn địa xin chữ ký, thế là đủ cho Cộng sản điên đầu.

Trong các bản này, được chú ý nhất là bản Hiến Chương 11 mang trên 300 chữ ký và được truyền tay khắp nước Tiệp Khắc. Hiến chương gồm bảy trang đánh máy, lời lẽ rất ôn tồn. Không có một chữ nào dáo tö búa lìa, không có một câu nào bóng bẩy văn hoa. Chỉ giản dị nhất là rắng Tiệp Khắc đã ký hiệp ước ở Helsinki bảo đảm quyền tự do di lại và tự do trao đổi ý kiến, thế mà người dân Tiệp không được di chuyển tự do, đổi sống tự vẫn bị xâm phạm như vậy là Tiệp Khắc đã ký mà không thi hành.

(x.t, trang 6)

Ngày 20 tháng 3 năm 1977 vừa qua, Đại Hội Đồng Thủ Đức niên Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam tại Paris đã bầu lại Ban Chấp Hành mới. Liên danh Đầu Tiên do Lê Tất Tố đứng đầu đã được sự tín nhiệm của Đại Hội Đồng.

Chủ tịch: Lê Tất Tố.

Phó Chủ tịch Ngoại Vụ: Trần Ngọc Giáp

Phó Chủ tịch Tài Chính: Phạm Đăng Tuấn

Tổng Thủ Ký: Bùi Đăng Liêu

Trưởng Ban Văn Nghệ: Nguyễn Thị Thu Văn

Ủy viên Văn Nghệ: Ngô Thị Văn Khương

Trưởng Ban Sinh Hoạt: Phạm Thị Quỳnh Dung

Trưởng Ban Văn Hóa: Trưởng Nhị Phong

Trưởng Ban Thể Thao: Vũ Quốc Thảo

Ủy viên Thể Thao: Vũ Quốc Lai

Trưởng Ban Báo Chí: Phạm Văn Hùng

Ủy viên Báo Chí: Nguyễn Như Lai

Nguyễn Lai Bảo

Nguyễn Hữu Hồng Phúc

Phan Thị Ngọc Dung.

TẾT KHÁNG CHIẾN

(Tiếp theo Trang 1)

sinh viên trong ban tiếp tân thi giờ đây người ta cũng phải thích thú mà nhận thấy rằng ban hợp ca của Tổng Hội Sinh Viên năm nay đã quy tụ được rất nhiều người. A nh chí em sinh viên với y phục vàng yếm, đứng xếp thành lá cờ vàng ba sọc đỏ, lá cờ của những người Việt tự do, đã thu hút khán giả bằng những bài hát khi hùng mạnh vang chấn, khi đầm ấm, thương yêu như tình người dân Việt, như bài "Mẹ ngàn năm".

Tiếp theo đó là khởi đầu cho những màn dân ca, hoạt cảnh, ngâm thơ, vọng cổ dân ca, song ca và kịch múa để tái chính là sự thay thế tinh của một sân khấu Công sản để bao năm chấp nhận một đài sống cam khổ, đầy gian lao, đã bằng lòng hy sinh dù mọi điều cho một lý tưởng mà anh cho là đúng. Vào ngày 30.4 năm 75, sự thật đã đến với anh, nhưng nó không như anh tưởng: bao năm chiến đấu cho công bằng, giờ đây, anh chỉ còn lại sự bất công; cảm ứng đài quay phóng sự hùng hổ nhưng chính anh giờ đây đang lầm cho người dân phải lao vào một đài sống ngược và có khổ; bài với anh, còn nỗi thất vọng nào éch hơn?

Nhưng sự thật không chỉ đơn giản cho anh thất vọng, vì với nó, một con đường mới đang rộng lớn chờ anh, con đường dài anh đã tìm, tìm người chân thật, nơi mà nhung đối trả, đền ném, áp bức, không còn lý do để có và anh đã yểu tâm dân bước vào con đường đó, lòng tràn đầy hy vọng và tương lai...

Đó có lẽ cũng là cảm giác khi ra về của người dân xem đám Hội Tết Đinh Ty ngày hôm ấy: con đường mà anh cần hành nòi và tất cả các kháng chiến quân o'trong bụng ngày nay đang deo đuổi, chắc chắn sẽ đưa chúng ta đến một ngày mai tươi sáng hơn. Mong rằng ngày ấy sẽ không còn bao lâu nữa...

VŨ TIỀN NAM.

HÀ NỘI VAY TIỀN của Ngân Hàng Thế Giới

Nhà thế giới đang nghiên cứu dân Việt Nam xin vay tiền không貸 trong chương trình trợ giúp các quốc gia nghèo nhất thế giới. Việc xét duyệt sẽ theo thể thức của Hội Khuếch Trưởng Quốc tế. Được biết Hội này do Hoa Kỳ bảo đảm một phần ba ngân quỹ. Tiền vay này sẽ dùng để sửa chữa đường sắt, sông ngòi, điện lực và hầm mỏ.

THSV sinh hoạt

Tổng Hội Sinh Viên vẫn tiếp tục tổ chức sinh hoạt thường xuyên:

- Đêm gặp gỡ, trao đổi và sinh hoạt: mỗi các ban đến CEFRA, số 34 đường Henri Barbusse, Paris 18, (Metro Port Royal) mỗi chiều chủ nhật từ 15g đến 18g. Lúc nào cũng đông đảo, nhộn nhịp, chưa quen cũng không sao, vì rồi sẽ quen.

- Du ca: Ban Du ca Tổng Hội Sinh Viên vẫn tiếp diễn đều đặn mỗi chủ nhật tại nơi trên từ 14g đến 15g.

- Bóng tròn (Nam), Bóng chuyền (Nam,Nữ), Điện Kinh (Nam,Nữ): mỗi chiều thứ bảy từ 13g và sang chủ nhật từ 10g. Địa điểm: sân banh Clô-té Universitaire (Metro Clô-té Universitaire,bus 21,27 PC), dảng sau Maison du Maroc. Muôn chòi bóng tròn và điện kinh, chỉ cần đêm giày diễn.

- Bóng bàn: mỗi tối thứ sáu từ 20g, chiều và tối thứ bảy từ 16g và 20g. Địa điểm ở Maison des Provinces de France, lầu 8 (Cité Universitaire). Hồi cách đi 15m lầu 8 tại Reception.

thường trực

Giáp đi Nga

Tướng Vũ Nguyên Giáp đã cầm đầu một phái đoàn sang viếng thăm chính thức Nga số trong khoảng thời gian ba và quattro. Tại đây, tướng Giáp đã được Bộ trưởng Quốc Phòng Nga đón tiếp. Tướng Giáp tuyên bố chuyến đi của ông nhằm mục đích cảm ơn Nga số đã giúp đỡ Cộng sản Việt Nam trong cuộc chiến và quattro. Bép lòi, Bộ trưởng Quốc Phòng Nga lên tiếng mong rằng Nga số và Việt Nam sẽ thiết lập hối môn giao giao giữ hai nước và tuyên bố Nga số luôn luôn sẵn sàng giúp đỡ Việt Nam trên mọi địa hạt quân sự và kinh tế.

Qua những lời tuyên bố trên, chúng ta nhận thấy rằng về phía Nga số, đảng Cộng sản Nga vẫn là số Việt Nam số tư tự thuộc ánh hào Trung Cộng nên đã lên tiếng ngăn chặn khéo trooke. Còn về phía Việt Nam thì Giáp lại tỏ ý vẫn muốn nhân dân diện viễn trở về Nga, gìn quản nhà và kinh tế. Nhìn lại rõ ràng điều kiện trao đổi có còn để đổi như trước nay không?

Ngoài ra chúng ta cũng biết thêm rằng, để giải quyết những khó khăn kinh tế đẩy rớt tại Việt Nam, chính phủ Cộng sản đã tung d i

VIỆT KIỀU ĐÓN TẾT KHẮP NƠI

Liège - Sarcelles - Krefeld - Lille - Bruxelles - Toulouse v.v.

Tết di...Tết lai dân người Việt Nam ta tại hải ngoại lai rao rực đón Tết. Nhưng không có Tết nào giống Tết nào. Năm Tết Bính Thìn là Tết tha hương, là Tết chưa xót cho đồng bào ta bị diệt địa tại quê nhà, thí Tết Đinh Ty năm nay là Tết của thúc tính, Tết của vùng đất Tết của người dân Việt đã giàn thay đường đi của mình giài còn hoan nán.

An Tết năm nay có 16 lâ tại Liège (Bỉ). Hội Sinh Viên Quốc Gia Liège tổ chức đêm văn nghệ ngày 2-2-77, hai ngày trước Lục Luchu Sinh Viên Việt Nam Chung Công và Nhân Dân Tộc Việt Nghe & Đón. Chúng tôi đã đặc biệt chú ý các bài hát của áo chính Nhân Dân Tộc Việt Nghe & Đón sang tác, có sắc thái rất riêng biệt và chúng tôi không khỏi liên tưởng đến các bài hát của Nhóm Sáng Tác Tổng Hội Sinh Viên Paris cũng có một mùi vị mới mê mẩn tui. Phản ứng đây là khôi hài của một chiêu hướng sáng tác hoàn toàn bắt lập trong nền nhạc Việt Nam?

Cùng ngày 12-2-77 với đêm Hội Tết do Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam tại Paris tổ chức tại rạp Maubert-Mutualité, (xem tin trang nhất), một đêm văn nghệ dành cho kiều bào tại vùng Nordrhein tại vùng Westfalen (Tây Đức) đã được các hội Sinh Viên Việt Nam và Kiều Bão tại Köln và Sinh Viên Việt Nam tại Krefeld tổ chức.

Nhân quyền: ĐÀI HÀ NỘI BIỆN MINH

Ngày 24-3-77, đại Hà Nội phát thanh: "Trong thời gian gần đây, đ/c...đã tung ra nhiều bài viết... về các vụ vi phạm nhân quyền ở các nước Cộng sản. Nhưng luận án đều vi khống xuyen tao bop meo sự thật của họ để gay ra một số canh pham sua dc khong nhung o cac nuoc va a hoi chua nghia, ma coen trong du luon giao bao chinh tructruo cua thi giid". Tôi nghiệp thuy cho dan ta tai quoc noi bi luu da den muc do ! Họ đều biết rằng ta hu Chi, ngay các dang Cộng san cung phai len tieng taoi dong giong phong trào giohanh nhanh quyenn của nhau dan cac xu dong Au.

Bài bình luận kết luận: "Đây là tên để của nhân quyền. Dan tuc con bi ap buoc thi khong the noi den nhanh quyenn". Nhac cam quyenn Ha Noi da tung tuyen bo la nuc ta bao gioi d a "hoan toan doc lap". Vay con chuc gi nua de thuc thi nhanh quyenn ?

Nguyễn Việt Thắng

nhiều phái đoàn kêu gọi sự giúp đỡ của nhiều nước trên thế giới. Một phái đoàn do chính ông Phạm Văn Đồng hướng dẫn sẽ lên đường sang Pháp vào cuối tháng 4 này. Thành chí, nhà cầm quyền Hà Nội đã phải di nát n' ngay ca Phi Lai Tân, M'Lai A...Những nước này vốn vẫn bi liệt vào loại "hỗn thù" của Xã Hội chủ nghĩa "tinh hình kinh tế" tại Việt Nam phải chăng khái trường dân nỗi Hà Nội phải nhẹ rặng cùi và bắt tay với tất cả mọi loại chính quyền trên thế giới? (Xem tin số này, Việt Nam xin vay tiền Ngân Hàng Thế giới và thường thuyết với Mỹ.)

Phạm Chí

Ngày 18-2-77, đến lượt Hội Amitié Belge Vietnam và ASBL Hon Viet Nam. Được biết ASBL Amitié Belgique Vietnam vừa mới thành lập và dân văn nghệ Tết này tại "Centre Culturel d'Andergem" là sinh hoạt rầm rộ của Hội. Trong đêm này, còn có sự đóng góp của các hội đồng Liège, Tây Đức và Paris.

Ngày 26-2-77, Tập Thể Việt Kiều và Sinh Viên tại Lille tổ chức một đêm văn nghệ Tết thành công quá sức tưởng tượng. Khoảng gần 500 quan khách mà đa số là người Pháp đã đến "Restaurant de la Pis-cine Olympique" ứng h 8 phong trào tranh đấu của dân ta. Lần đầu tiên, nếu chúng tôi không lầm, là có vắng bao sô, đã được hành diễn trung lênh tại Lille. Đến đây có sự tham gia của các phái đoàn Monaco và Paris.

Cùng ngày, Hội Ái Hữu Sinh Viên Việt Nam tại Orsay- Antony tổ chức một đêm văn nghệ mà đặc tính là không khí thân mật và tinh thần cởi mở đã thường, đặc biệt là mờ đậu, ban tổ chức đã mời hai vị niên trưởng try phong lênh sân khấu để các cháu chúc Tết. Ở đây phút chung tay đã bồi ngũ nhô thân mến này đã ngoài 60, không hiểu Tết này có được một lời mừng tuổi hay không?

Ngày 12-3-77 tại Paris, Hội Hướng Dẫn "Bách Hợp" ra mắt cùng đồng bào trong một buổi sinh hoạt thân mật.

VŨ TIỀN NAM.

THÁI LAN SỐI SỤC VI' C.S. và Khô Me Đỏ

Một cuộc hành quân rộng lớn đã đánh quân đội Thái Lan đầu tháng 3 vùa rồi tại tỉnh Surat Thani, cách Bangkok 600 cây số về phía Nam. Được biết trước đó ngày 16-2-77, chiếc trực thăng của công chúa Rangsit đã bị trúng đạn dù kích quân Cộng sản và công chúa đã bị tử thương.

Trong vùng này, Cộng sản chỉ có chung 1.000 quân dù kích, nhưng họ được sự trợ lực của Cộng sản Việt Nam và sự cố vấn quân sự của một số sĩ quan Hà Nội. Nhiều đoàn thuyền bè tiếp tế đã bị phát giác trong vịnh Thái Lan.

Song song với vụ này, tại vùng Aranya Prathet, cách Bangkok 300 cây số về phía Tây, khoảng vài trăm quân Khô Me Đỏ đã vượt biên giới tấn công một đồn bốt của ta Thái và sát hại hòn mồi thường dân vô tội. Phát ngôn viên Thái Lan lần 1 tiết lộ rằng phần đối, nhưng họ cầm quyền Khô Me Đỏ là không trả lời. Chỉ có một mình đại Hà Nội trả trên tờ cáo Mỹ đã "thay đổi khát khao gây hận" các nước Lào và Khô Me.

Các quan sát viên tự hỏi Thái Lan đã "gây hận" như thế nào mà lại có hơn 30 dân thái bị sát hại ngày trên đất mình?

Lê Thiện.

CAO ỦY TÝ NAN hết tiến

Phó Cao Ủy Tý Nan thuộc Liên Hiệp Quốc loan báo ngày 3-3 rằng đang bị thiếu hụt tài trợ một cách trầm trọng: riêng phần các người ty nạn Việt Nam, Campuchia, Lào do Phó Cao Ủy chăm sóc (tổng cộng khoảng 77.000 người), Phó sẽ phải cần đến 12,3 triệu Mỹ Kim trong năm 77 để giúp nguyên mức độ giúp đỡ hiện tại.

BẮC VIỆT MẤT MÙA VÌ KHÍ HẬU LẠNH

Theo báo CS L'Humanité ngày 1.3.77, VN vừa qua bị nam thần múa trumm trong khien ch ho chuong trien canh nong chi dat den 56% di tinh. Nhưng miet mua chi' la met trong nhung ly do cua ket qua kem coi tren. Them vao do, s u bat cong tac cua dan chung Viet Nam dang lam cho moi chuong trien kinh te bi chan tre. Hon nu, dan ta khong the hiem noi tai sao phan gap that cho moi nguoi lai qua it o trong khi nhanh

giu nguyen muc de giup do hiem tai.

giai thoại

Giai thoại văn chương và lịch sử thường là những mẩu chuyện ngắn nhưng sống lâu, như được khắc di khắc lai. Nói đến bài cũi giải thoại, ai ai cũng dễ dàng tưởng tượng đến một mẩu chuyện thích thú hâm châm chứa những chi tiết khác thường, là đời, dù khác thường trong cách xử sự của nhân vật hay trong lời nói, câu văn hẽ lai, giải thoại luôn mang một khía cạnh dị dở, đôi khi mỉa mai, mỉa cười, cặng ngán cặng thấy thú. Nếu đọc giải thoại ngày nay mà ngày mai, ngày sau, già dì đối sau vẫn còn lâng lâng thuở bao tôm, súi tôm, ghi chép lại giải thoại là bón phần của những ai còn lưu giữ đến kinh văn hóa chung của quốc gia.

Ra câu đố kén bạn trăm năm

Trong một lăng kia thuộc tỉnh Hà Nam, có một cô gái, con út của nhà Nho hay chữ. Cu nhà Nho rất nuông chiều cô con gái út. Nhưng tính khác người, cu ngày đêm đam mê cái sô học của mình ra truyền dạy cho cô. Nhờ có óc chất nhàn sác tài học giỏi, chàng bài lầu nhiều người biết đến tiếng cô, "rất danh hán sê", nhưng vẫn chưa ai vua lòng cô.

Gần miên, có một chàng trai tên Gióng đổi tên Anh khôi ngô dinh ngô, năm 17 tuổi, đã dẫu tú tài. Vang danh khắp tỉnh, cầu tài treo cảng ngày càng tụ mẫn. Những thay vì theo đuổi con đường khoa bảng thi, lại lâm vào ngõ liều tựa hoa, viễn du lối kính sáu ánh khôn ngoan, nghe danh con gái út cu nhà Nho vưa nhan sắc vẹn tài, cầu Tài treo vội hỏi người mai mối xin hỏi cưới người tài hoa. Được nhà Nho mời sang chơi, cầu Tài lễ mense đển vội đến. Tôi nói, sau vài câu thăm hỏi xã giao với cụ nhà Nho, cầu Tài hổn hển giọng cỗ gái nup sáu tám mảnh hò o a vong rằng:

- Thưa cậu Tu, tôi có câu về đố này, nếu câu đố được thi xin cũng câu kết, duyên Tần Tần, mới không đòi được thi xin hãy tạm lui nhà lo

hoc thêm. Nếu câu bằng lòng tôi xin đọc.

Cậu Tu tuy chót da nhưng bồ bộ phái ứng thuận v 1 thể diện cá nhân và thanh danh gia tộc. Cố gái đọc :

- Bốn lầu thuỷ canh chư lầu mìn.

Nghĩa là cái chầu rõ t h i nước canh, cái thuyền rõ thi nước ngọt. (Chầu rõ là chầu thung dày).

Nghĩa là không tìm ra câu đố, cầu Tu phải "cup đuối" ra về trong khi cu nhà Nho lúc trước đã tề phái tránh mắt vào trong để câu ra về khỏi hòn hổ.

Trò vở nhà, cầu Tu lâm trong binh vi, cái nhục bi thảm vì học ám ảnh không người. Tin kêu liết giangling đến tai một cu đố già, ban vong niêm của cầu Tu. Cu đố vội đến thăm, nghe xong tâm sự cầu Tu, đã tim ra, ngày sau đổi :

Bóng suy hỏa diệt, thần suy hong.

Nghĩa là thời vào đèn thì lửa tắt, thời vào than thì lửa hồng lên.

Nhà Chu Du được thang thang hoa của Khổng Minh, cầu Tu khỏe lại ngay và từ đó cung khởi luân cát benthu mẫn.

Tiêu Dao
(Còn tiếp)

LAM "QUEUE".

Một hôm thiên hạ đang cầm tay khai gia đình để chờ mua gạo. Một anh kia chỗ tát 9g cho tới 12 giờ trưa không sang chang chang mà các anh cầm tay vẫn chưa chịu lâm việc. Tức mắng anh lai nghịch r ập được một kẽ : anh thi tát h 1 với những người bên cạnh :

- Hành như ô bến kia đường có quân kháng chiến bến thịt tội cho đồng bào nghèo vđi già re.

Một đồn mới, muidi đ 6 n trám, thiên hạ ôn ủn chay qua bến kia đường lâm "queue" và chỉ còn muidi vài người đứng lâi xấp hàng chung với anh bến của ta mà thôi.

Tự nhiên, muidi ủn g h i th้อง qua :

- Hay là thiết cung cỏ, và anh ta lai bằng qua đường đê tiếp tục lâm "queue".

BA NGOAI CHỐI, CON.

Hai bà đang bận cái v ẽ cách giao dục trẻ con :

- Với tôi thi đê làm. Khi nào tôi cái lén với chồng tôi thì tôi cho các con tôi ra ngoài đóng chối.

- Bây giờ tôi mới hiểu tại sao các con bả luc nô cùng lang thang ngoài đường cả !

SỐNG DẠY.

Ba ông bố vợ tân doc :

- Trong gia đình tôi a i cũng sống lâu cả. Ví dụ như bà ngoại tôi từ 103 tuổi mới chết.

Ông thi nhì nhán vai bão :

- Cố già định tội con hổ thê nia. Ông chủ của tôi sống tối 112 tuổi lận.

Ông thứ ba, mệt cây xao :

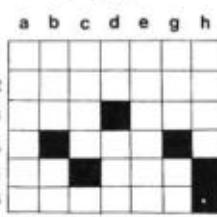
- Thân qí, ở nhà tôi chưa ai chết cả !!!

TRANG

NHI

ĐỒNG

Ô chữ

(giải đáp kỳ sau)

NGANG

- 1.Các em đang đọc trang này
- 2.Vì ngôn châm cài giao nhau mà tố tiên chúng ta có tên này.

3.Còn vật biểu hiệu cho cái Thủ. Khi các em khỏe 15 u thử mét đỗ như thế.

4.Chữ tố đánh với chữ "n" y thí không sao học giỏi được - Chữ sau trang cùa xuống - Tiếng Huế chỉ con gái.

5.Còn vật báo hiệu của Xuân Hè nghị Điện Hồng cờ bắn diễn việc này.

6.Chết phi mang (chữ Bán).

DỌC

a.Vua Tần nổi tiếng là triết độn có nhân nghĩa.

b.Ty hoa không rõ t h i không sao đuổi kịp người không lối - Chơi hoa ch ứ đồi có thể.

c.Bác xích lô ch ứ phải một người nặng thí phải đập n ợp thế - Cố em.

d.Bí chối súng Hương không thể quên nó - Việt ngực lại thí là cái thuyền.

e.Nhà bách thư giáng nó.

g.Người lai vội lớn.

h.Bí canh ch ứ thô d ế c h iết.

i.Tuổi nhỏ đồng.

j.Làm việc này với gió thí gặt bão.

Gia chánh

Cua rang muối

VẬT LIỆU :

Cua bể	1 ký
Bình hương	1 muỗng cà phê
Muối	lm. ruồi cà phê
Tiêu	1 muỗng cà phê
Dầu mè	1/2 muỗng cà phê
Bột ngọt	2 muỗng cà phê
Nước lạnh	3 muỗng xúp
Dầu	1/2 lit
Tỏi	2 nhánh

CÁCH LÀM :

Cua lặt sạch, chặt lát từ dập căng cho dập, đổ nút lít dầu vào chảo đun cho nóng già. Khi cho cảng cua vào chảo trước chung 3, 4 phút vớt ra.

Cho mình cua vào, cúng chienh như vậy rồi vớt ra để lại trong chảo chung 1 muỗng xúp dầu, cho tỏi vào chảo.

Bột ngọt, dầu mè, tiêu, bột ngọt, bình hương và dầu, đổ cua vào đảo đều đố 5 phút là được.

THÝ HẠC

Bạn có biết

CÂY DẦU HỎA.

Gần đây, những cuộc khủng hoảng kinh tế v ẽ dầu hỏa đã thúc đẩy các nhà khoa học tìm kiếm một chất mới khả thi thay thế chất vữa đèn dầu.

Các nhà khoa học of Good year ước tính có thể rút từ các cây thuộc họ euphorbia (trong đó có cây cao su) chất dầu hỏa. Họ dựa trên công trình nghiên cứu của bác sĩ Melvin Calvin, (người đã từng chiến giải Nobel). Theo bác sĩ Calvin, những cây thuộc họ euphorbia đem lại một số hydrocarbenes từ đó có thể biến chất thành những phân tử của chất dầu hỏa. Hiện nay bác sĩ Calvin cũng đã n ợng nghiên cứu một loại alcohol có thể dùng thay vào các dầu máy. Bác sĩ Calvin đã định lấy nó ra từ cây mía và khoai tây.

Kiểm căn.

Kho tàng cổ tích Việt Nam rất phong phú, và đặc biệt chuyên cổ tích dành cho nhí đồng có thể thấy rất nhiều. Được nghe kể chuyện "Đồi Xula" có lẽ là một trong những thú vui của thời thơ ấu, cho nên Trang Nghi Đồng sẽ cố gắng có thể đưa xuyêng cho mỗi kỳ một chuyện cổ tích và mong rằng sẽ được sự hưởng ứng và cộng tác của các bạn cùng các em hiện đang còn pha sống xa lìa đất nước.

Đó giải đáp thắc mắc cho nhí, nên cuối cùng người cha nòi bèn hứa hẹn rằng nếu được giải nghĩa về mấy câu trả lời kia thì ông ta sẽ không đổi nó mà ngay sau đó có một bảng chứng cứ thể cho lời hứa, bèn lấy một cục đất sét và bảo người chủ nòi in tay vào làm tin, sau đó mới cất nghĩa rằng :

- Cha tôi đã chém cây sống trồng cây chết có nghĩa là cha tôi đang đập nhô mía, cây luô, con mèo tôi bị đánh quật ngã.

Người chủ nòi nghe lời giải thích tài tình của đứa bé chịu phục, gật về. Nhưng hôm sau v ẽ nghĩ rằng Đứa dù sao cũng chỉ là đứa bé nên Ông ta tinh quen di lời hứa và đến nhà tóm cha me Đứa đổi lại mèo nòi của mình. Nhưng, không đến nổi thi Công Duệ dứt áo liền灾难 cho Ông, xem hòn đất có in vết tay của Ông hòn trước và nói rằng :

- Hòn trước Ông đã lấn tay ký vào đây rồi, mà giờ đây còn đổi gì nữa ?

Suốt lý, người chủ nòi phải thay đổi ra v ẽ, lòng then rằng đã bị một đứa bé 15 t ra cãi gian của mình.

Về sau, khi lớn lên, Vũ Công Duệ trở ra là một người học trò rất thông minh, Ông đỗ Trạng Nguyên năm 20 tuổi vào năm Hồng Đức thứ 23 đổi vua Lê Thành Tổ, và khâm quan Ông nổi tiếng là một vị quan thanh liêm, tính tình cương trực, ai ai cũng phải kính nể.

Dặng Trinh.

tuổi vàng

Có những sợi mai trôi rực nắng
Đến trường xách cặp dáng lồng xáng
Tuổi thơ còn đùa nhiều hương sả
Còn ngò cung trảng cỏ chí Hồng
Và những sòi chieu chói trào rực nắng
Cười vàng theo nhịp bước tung tăng
Trix quẩn con sót vải viền keo
Hương thơm vị ngọt tựa tuổi vàng.

Trần Anh

Thơ

TỰ BIỆN

1.-Tôi muốn nói cùng em
Buổi sớm mai hử thường loài chim nhỏ
Và buổi chiều thường giọt nắng vàng rơi
Đù vú vú
Nhưng lòng thường dã cố
Rồi mai sau em thường hết loài người.

3.-Vì em ủi sau những ngày

Mùa hè
Em có biết chỗ nào
Còn những kè thường nhau
Hay chỉ còn chẳng
Nhưng dãy người bất hạnh
Hết hết chạy quanh
Tâm lại chửi tinh người
Hay chỉ còn chẳng những bàn tay dã mồi
Quê quang lùm hoài không thấy dã mồi

Trần Đăng

2.-Tôi muốn nói cùng em

Buổi sớm mai hử thường loài chim nhỏ
Mà trời xanh, mây trắng lung lổ bay
Rồi mai đây
Khi trăng vầy
Sát thép
Em ngồi mờ mịn tộc thoát dạ đây.

THÝ HẠC

4.-Nhưng tôi

Vẫn muốn nói cùng em
Buổi sớm mai hử thường loài chim nhỏ
Và buổi chiều cho lối nói bao dung
Đù ngày mai đói trừng đường nỗi sóng
Đù hôm nay hy vọng
Vẫn muốn trăng.

Mỹ chấp nhận đàm thoại trả lại với Hà Nội

Ngày 23-3 vừa qua, Tổng thống Jimmy Carter đã tuyên bố là Hoa Kỳ sẽ mở trại tại những cuộc hội đàm với Hà Nội tại Paris nhằm mục đích bình thường hóa những quan hệ ngoại giao giữa hai nước. Tổng thống Mỹ cũng loan báo rằng cả Hà Nội lẫn Hoa Thành đều không đặt điều kiện tiên quyết nào cho những cuộc thương thảo này.

Tưởng cũng nên nhắc lại rằng những sự bất đồng giữa Hoa Thành Dân và Hà Nội cho đến nay vẫn nằm trên điểm tiền quyết cho mọi cuộc bàn thảo này. Về phía Hà Nội nhà cầm quyền Cộng sản đòi hỏi Mỹ phải thả thi sĩ Édouard Poisson Paris "hắn ghen các vết thương chiến tranh", bối thường 3,25 tỷ Mỹ Kim. Về phía Hoa Thành Dân chính phủ Ford đòi hỏi Hà Nội phải đưa danh sách tên bị tống 8.254 người Mỹ mất tích tại Việt Nam. Cho tới nay天才 hai bên ông nói gì bã nổi vit, không ai chịu nhường ai.

Tổng thống Mỹ Jim Carter lần nhậm chức, Mỹ đã nảy lữa đòn phoung "tổ thiên chí". Ngày 5-3, Hoa

Thịnh Dân loan báo cho phép các tàu bè và máy bay đi đến Việt Nam hoặc rời khỏi Việt Nam có quyền ghé ngang Hoa Kỳ để lấy thêm dầu xăng. Sau đó, chính quyền Mỹ ra thông cáo chấp nhận cấp chiếu khán cho công dân Hoa Kỳ đi đến Việt Nam, Cuba, Kampuchia và Bắc Kinh. Nhưng những kết quả cuối cùng đã do phái bộ Woodcock gặt hái được. Ông Leonard Woodcock, chủ tịch nghiệp đoàn kỹ nghệ xe hơi, đã điều khiển một phái bộ 5 người - trong đó có thượng nghị sĩ "bố già" Mike Mansfield - công du Hà Nội suốt từ ngày 13-3 đến ngày 18-3 để do hàn ý kiến của nhà cầm quyền Cộng sản Việt Nam.

Tưởng cũng nên nhắc với Tổng thống Mỹ, cũng như với Tổng thống Giacqueline Estainard đang sắp sửa tiếp đón Ông Phạm Văn Đồng vào những ngày 25-4 đến 28-4 sắp tới đây, rằng thương thảo và viễn trợ cho một chế độ độc tài túc là xác nhận chấp nhận nhau sự chia rẽ nhân quyền do chế độ đó gây nên và tiếp tay cho chế độ do them vây thêm cảnh để đàn áp mạnh hơn nữa.

Phạm Chí.

AI LÀO LẠI RẮC RỐI Kháng chiến xuất hiện Cựu vương di cải tạo Đại sứ Lào xin ty nạn

Theo tin của cơ quan thông tấn AFP, những đán sác tặc Mèo đã bị quân đội Cộng sản Lào đánh đuổi khỏi các vùng họ do sinh sống nên họ đã phải rút vào những vùng hoa lâm của xã Lào. Theo lời tướng thuật của các phi công Lào đã lái máy bay trốn qua Thái Lan mỗi dây, có khoảng 30.000 lính Bắc Việt đang hợp lực với quân đội Pathet Lào hành quân ngắn chán và tiêu diệt các ô khung chiến.

Người ta được biết rằng lực lượng kháng chiến Mèo có hoạt động mạnh ở vùng Sayaboury giáp giới Thái Lan, và ở các vùng khác quanh thủ đô Luang Prabang. Tà cũng nên biết thêm rằng trước đó hai ngày, có tin cho hay Tiao Savang Vathana, vị quan ốc c vuông cũ nước Lào, đã bị bắt anh có dính líu đến các ô kháng chiến lật đổ", chính quyền nhân dân Lào", và đã bị bắt di học tập cải tạo.

Tại Pháp, đại sứ Lào, ông Vikanhone, đã xin ty, năn năn chinh tri!

Thêm vào đó, ngoài sự hiện diện của 30.000 quân của Hà Nội tại chiến trường Lào, người ta lại được biết rằng Trung Cộng đang đồn trú tại biên giới Hoa-Lào. Báo Bangkok Post World còn tiết lộ có khoảng 8.000 lính Bắc Việt nam tại biên giới Thái-Lào gần tỉnh Chiang Rai.

Với những đoàn quân viễn chinh nói trên và sự 1 dìn mạnh của phong trào kháng chiến Lào, người ta ước đoán chiến trường Ai Lao rồi đây sẽ bùng nổ dữ dội.

17 NHẤT 60000 NGƯỜI CÒN ĐANG BỊ CÁI TẠO

Tổ L'Humanité của Đảng Cộng sản Pháp ngày 10-1 vừa qua loan tin là "60 ngàn người" còn đang bị giam trong các trại cải tạo VN. Tin này dùn vào lời tiết lộ của một "nhân viên trách nhiệm đang tin cậy".

TÒA THÁNH VATICAN XÁC NHẬN GIÁM MỤC NGUYỄN VĂN THUẬN ĐANG BỊ GIAM GIỮ

Ngày 17-2 vừa qua một phát ngôn nhân của tòa thánh Vatican đã lên tiếng xác nhận là Đức Giám mục Nguyễn Văn Thuận hiện đang bị nhà cầm quyền Cộng sản Việt Nam giam giữ. Đức Giám mục Nguyễn Văn Thuận, nguyên Giám mục Nha Trang, mới đây đã được đề cử làm người sau này sẽ lên thay thế Đức Tổng Giám mục Nguyễn Văn Bình tại địa phận Sài Gòn. Phát ngôn nhân Tòa thánh Vatican cũng khẳng định nhân tin tức Đức Giám mục Nguyễn Văn Thuận, phụ tá Đức Giám mục Vĩnh Long, hiện là một trùm linh mục khác, phần đông là cựu tuyển úy trong Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa, đến nay vẫn chưa được trả tự do.

Thứ đờ của Tòa thánh Vatican có lẽ đã đánh dấu một khúc quanh trong chính sách chung của Tòa thánh đối với nhà cầm quyền Cộng sản Việt

nhiều liên hệ ngoại giao với moi quốc gia trên toàn cầu của Tòa thánh Jimmy Carter. Người ta lại còn hiểu hơn nữa nói khát khao viễn trợ kinh tế và viễn trợ kỹ thuật của Hà Nội. Nhưng trong lúc thế giới đang xao động vì những phong trào tránh dầu cho nhân quyền, và theo sau những lời tuyên bố mới đây của chính Tòa thánh Jimmy Carter lên án các chế độ độc tài tại Chile, Ba Tây và A Cán Binh, người ta cũng ghi nhớ thời điểm của Tòa thánh Carter trước những vụ chia rẽ nhân quyền tại Việt Nam và sự hiện diện trong các trại cải tạo của ban hái trám ngã tư nhân chính trị.

Tưởng cũng nên nhắc với Tổng thống Mỹ, cũng như với Tổng thống Giacqueline Estainard đang sắp sửa tiếp đón Ông Phạm Văn Đồng vào những ngày 25-4 đến 28-4 sắp tới đây, rằng thương thảo và viễn trợ cho một chế độ độc tài túc là xác nhận chấp nhận nhau sự chia rẽ nhân quyền do chế độ đó gây nên và tiếp tay cho chế độ do them vây thêm cảnh để đàn áp mạnh hơn nữa.

Phạm Chí.

XÁC NHẬN GIÁM MỤC NGUYỄN VĂN THUẬN ĐANG BỊ GIAM GIỮ

Nam sau ngày 30-4-75. Từ sau ngày người Cộng sản hoàn toàn lâm chủ Việt Nam, Tòa thánh Vatican đã không ngớt bầy tỏ "thiện chí" đối với chính quyền mới, như việc nâng đỡ Tổng giám mục Trần Như Khuê lên hàng Hồng Y vào tháng 5-76. Nhưng Tòa thánh không thể lâm ngay mai trước những vi trục xuất liên tiếp những tu sĩ Công giáo ngoại quốc như các đức Tổng Giám mục Seitz và Lemaître hay cha Gélinas, và nhất là vụ án Vinh Sơn trong do nhà cầm quyền Cộng sản đã không ngần ngại xử tử hình linh mục Nguyễn Huân Ngọc và kêu gọi chúng thần đổi với linh mục Trần Công Chúc.

Đây là lần đầu tiên Tòa thánh Vatican lên tiếng về tình trạng bị bắt của giáo dân Công Giáo tại Việt Nam.

Trần Công Bình

Tüm chúa trai là Ngô Minh Tuân sinh năm 1952, con ông Ngô Văn Quý và bà Trần Thị Mai, nhà số 71 Lý Tự Trọng, Quận Tân Bình, Saigon, đã du học ngành kỹ sư điện tại Belgique đầu năm 1972. Xin liên lạc về địa chỉ sau:

Mrs. Phạm Minh
518 Font Blvd
S.F. California 94132

Bà Pageot trước đây học tại Nancy, xin liên lạc với TESV để nhận thư của người thân là:

Ông Phan Gia Khanh
Jose Favelle Center (Arneze)

Mandaluyong 3119 Rizal Philippines.

Ri tai ...

Từ vài tháng nay, nhà cầm quyền Việt Nam đã quyết định đuổi tất cả các người ta của Cao Miền về nước. Tin này đã đồng bào Cao Miền trên sang Thái kể lại. Họ còn nói tắt

Ngầm sự đời

HỒ NĂNG

Ngày 15 tháng 1 hàng tháng tân CTK, cơ quan chính thức của nhà nước Tiệp Khắc, bồng rao mừng khoe rằng có hơn 300 bức thư của thổ thuỷ trong nước gửi về chính phủ Tiệp Khắc, kết án hành động như nhà phân cách mang của những nhân vật đã ký tên vào bản Séc-Utter Chuông 77.

Rồi trên tìn đó, náo bão chí, náo truyền hình của chính quyền liên nói chác rằng nhân dân Tiệp Khắc Tự ĐỘNG phản ứng trước hành vi xâm xú của "những tên bẩn

hỗn thảng, vi Thắng Tối bồng bát nháo trong một thời gian từ ngày Séc-Utter Chuông 77 ra dài cho đến ngày 15-1 nỗi trên, chính quyền Tiệp Khắc đã không để lọt ra một bút tin nào, một bài báo nào để cập đến đối lập 8-1-77 Chuông 77! Vậy thí không hiểu nhân dân Tiệp Khắc đã đưa trên nguồn tin nào để viết 300 bức thư phản đối kia? Vẫn thật ràng đồng bào tại các xã Cộng sản vẫn có biện tài tiền tí, nhưng đoàn đứng đầu như vậy thì Thắng Tối đã dành phục lâm vây.

HAI CHỦ "BÌNH ĐẲNG" HIẾU THEO HÀNG THÔNG TÂN NGA

Còn đây, ai này đều nghe báo chí đăng tải nhiều tin tức khống dung vui làm vỡ tinh hình xú Uganda và đặc biệt về cách đối xử khía "đặc biệt" (!!) của vị TT xú này. Thông chí Anvin Dada, đối với các thành phần đối lập. Thật vậy, cứ độ tuổi, người ta lại nghe nói coi vì lãnh đạo đối lập họ "xui xẻo" bị tai nạn phi cơ, hoặc có một vi kinh dị tan sòng chết đuối, v.v...

Nhưng tin đồn giật gãy nhất nết nòng theo đó mà nêu ra như hoa múa Xuân!

Để cắt ngang các lời đồn đại trên, hàng tháng tần CTK, cơ quan chính thức của nhà nước Tiệp Khắc, bồng rao mừng khoe rằng có hơn 300 bức thư của thổ thuỷ trong nước gửi về chính phủ Tiệp Khắc là mánh khoé quá lố của CIA (lại CIA!).

Và như đú" chung minh lời bốc thăm của hàng Tass, Thông chí Anvin Dada liền nói tiếp lời: "Uganda là một nước bình đẳng", hoàn toàn bình đẳng. Bằng chứng cụ thể tại Uganda không có kỷ thi tôn giáo vì" trong các nhà tù Uganda, mọi giáo phái đều có đại diện của mình"!!

10 NĂM TRƯỚC

Trong bài đăng trên báo Giải Phóng Chủ Nhật ngày 23 tháng 1, Ông Nguyễn Báu Thủ có viết (nguyên văn): "với thắng lợi hoàn toàn của ta năm 1975, miền Nam nước ta đã được giải phóng, nước ta đã thuộc sự được thống nhất. Một Trận Dân Tộc Giải Phóng Miền Nam Việt Nam đã hoàn thành nhiệm vụ cao đẹp của ta. MTDGPVN sẽ mãi mãi được ghi vào lịch sử Việt Nam như một tổ chức chính trị đã đóng một vai trò quyết định trong việc hoàn thành cách mạng dân tộc, dân chủ ở miền Nam, xứng đáng với MIỀN VŨ VINH QUANG MÃ SANG CÔNG SẢN VIỆT NAM ĐÃ GIAO PHÓ."

Tin MTGP chí là công cụ của Đảng Cộng sản Bắc Việt đã được đăng tải trên báo Sinh Viên Thông Tin từ năm 1967. Đặc giả cứ giờ 1-1-1970, Sinh Viên cũ thi thấy ngày xung nhân dân đỗ hiệu được điểm 10 năm trước khi đồng chí Nguyễn Huân Trí, bí thư Ban chỉ huy, hoặc có một vi kinh dị tan sòng chết đuối, v.v...

THẮNG TỐI.

BÊN LỀ MỘT CÁI TẾT

19 tháng 2-77, 20 giờ 15. Trước rap hét Haubert Nutualie quận 5 Paris, một đám người đang vang vãi tinh hình xú Uganda và đặc biệt về cách đối xử khía "đặc biệt" (!!) của vị TT xú này. Thông chí Anvin Dada, đối với các thành phần đối lập. Thật vậy, cứ độ tuổi, người ta lại nghe nói coi vì lãnh đạo đối lập họ "xui xẻo" bị tai nạn phi cơ, hoặc có một vi kinh dị tan sòng chết đuối, v.v...

Người xem không khỏi hồi hối xúc động. Trong quán nước một bã trạc tuổi từ tám ngôi phách xuống ghế bù lu bù loa :

"Tôi đi! Tôi đánh người Việt này ông đi! Tôi thay đổi là người Việt mà... Sao nó đánh người Việt này ông đi!"

Vâng, ai tin được rằng những chàng trai trẻ tay không đeo vây đít đít theo theo, là những phản tú do một tổ chức "phá hoại" gửi đến? Hay đúng hơn, phải chăng đây là những hành động từ phản tú của những người không dân được sự thue duc của nợ nần thù nhà?

Xưa kia, người trắng sẽ nước Hán lấn dâ vào xe bao giờ chia nước. Tán mà phải bao thấy một cách vô ích. Ngày dù sao di chặng nữa là những hành động can đảm lùi ẩn lùi là những hành động đáng kính phục.

Trước thềm tời nhà hát, chiếc xe Mercedes 280 của Đại sứ Sung vẫn bồng nhoóng trở tró. Văn không ai biết được những lầm biếu ngữ kia muôn nói gì.

CHU THANH LAN

cả dân ty, nam bị đuổi về Cao Miền sau đó đều lập tức bị giết hại. Kho thay cho người dân Cao Miền, đã mảnh trốn một xã Cộng sản lại rồi nhầm ngay Việt Nam thi làm sao thoát chết!

Theo lời tướng thuật của một người mới trốn dì khỏi

Việt Nam, Saigon hiện nay giới nghiêm từ 8h tối tới 6g sáng, Khẩu pháo giaoHELLING NGHĨA HỘI

Hoàng Hữu Nhã

Dân chúng Đông Âu đứng dậy đòi hỏi...

(tiếp theo tr.1)

điều tra về những cuộc tra tấn của cảnh sát trong việc đàn áp các phong trào thi đua thuyền ngày 25 tháng 6 năm ngoái tại Ursus. Lập tức sau đó, nhà sỹ học Wojciech Oryszkiewicz, một nhân viên của Ủy Ban Hồ Thủ Thuyền bị bắt lùa.

12-1. Tại Tiệp Khắc, các đồng nghiệp nói tại tù già một số nhân vật trong nhóm Biểu Chứng 77 bị cảnh sát bắt đứt.

Tổ Rude Pravo của Đảng Cộng Sản Tiệp gọi các nhà đối lập này là "những tên tiêu diệt tự sản phản động xuống dưới" và là "tay sai của nước ngoài bang".

13-1. Tại Tiệp Khắc, nhà văn Václav Havel bị cầm lùa 22 tiếng đồng hồ.

Tại Nga, tờ báo chính quyền Izvestia gọi đối lập là "những tên gian manh phản động mỉa mai phản cách mạng".

15-1. Tại Ba Lan, nhà lãnh đạo đối lập Nga Vladimir Boukovski tham dự một tọa đàm với các nhà cầm quyền Nga giám giữ và nhân chính trị tại nhà tù Vladimir, gần Mac Tú Khoa. Các nhà nhân chính trị này đang tuyệt thực và hận định đòn bắt quyền tự do đặc cách (1) và thư tình (1).

Tại Tiệp Khắc, cảnh sát tóm cách gán các phần tử đối lập vào "tội gian tiệp và liên lạc với ngoại bang", trong đó có nhà báo Jiri Lederer, người Do Thái, bị bắt giam từ ngày 13-1.

17-1. Tại Tiệp Khắc, bốn người ký tên vào Biểu Chứng 77 bị bắt giam về tội "hoạt động có hại cho nền tảng của chính thể".Những người này là Otto Ornest, cựu giám đốc Kịch nghệ Prague, nhà văn Václav Havel, nhà báo Jiri Lederer, và ông Frantisek Plavilcek, cựu giám đốc nhà hát Vinohrady.

Võ cờ Torku Thúy Ba Lan Công Sản Tiệp Słanska (bị treo cổ năm 1952) to ý rất "tôi làng" trước các hành vi đàn áp nhóm Biểu Chứng 77.

Tại Ba Lan, trong cuộc mít tinh do Ủy Ban Ba Vì Tù Nhân Chính Trị tại Nga tổ chức, Ông Leonid Plioutch, vua thoát nan qua Taty Phường, lên tiếng kêu gọi chính phủ Nga trả tự do cho bác sĩ, nhưng chính phủ Nga vẫn tăng lời. Ngày nay, trước sự lâm nguy của những phong trào đòi nhân quyền, chính phủ Nga đã muốn tỏ thiện chí đối với dư luận thế giới.

18-1. Tại Ba Lan, cảnh sát câu lùa nhà văn Jerzy Andrzejewski và tài tử Halina Mikołajewska về tội "quyền tiên bất hợp pháp". Hai người này thuộc Ủy Ban Hồ Thủ Thuyền.

Người ta được biết cẩn sát tịch thu các phương tiện ăn chơi của Ủy Ban, trong đó có thấy 11 máy đánh chữ.

Thứ 3 nhân sỹ gia nhập Ủy Ban Hồ Thủ Thuyền.

Tại Leningrad, nhà sỹ m quyển canh trả một cuộc triển lãm hội họa do các họa sĩ tiền bối tổ chức.

21-1. Tại Tiệp Khắc, một số nhân vật ký tên bắn Biểu Chứng 77 bị cách chức. Ông Zdenek Mlynar, cựu Thủ Ký Đảng Cộng Sản, bị đuổi ra khỏi viện bảo tàng Prague; bà Helena Seidl phải rời chức vụ tại Viện Văn Hoa Tiệp Khắc.

Tại Hung Gia Lai, một nhân văn hào Hung gửi thư cho Ông Pavel Kohout (nhà văn Tiệp) để tỏ ý ung hộ cuộc tranh đấu của Ông.

Tại Vienna, thủ tướng Áo tuyên bố Ông "thôi gửi ẩn Láng và sẽ hành động để khôi phục cuộc tranh đấu" của nhân dân Tiệp.

Tại Lisbon, Quốc Hội Bồ Đào Nha chấp thuận gửi một kháng thư cho chính phủ Tiệp Khắc về việc dân áp đối lập "như dưới thời Stalin". Trong lúc đầu phiếu, chỉ có Đảng Cộng Sản Bồ Đào Nha là bỏ phiếu chống lại kháng thư này.

23-1. Tại Tiệp Khắc, các nhân vật ký tên bắn Biểu Chứng 77 tố cáo nhà nước có chính sách bất công đối với giải cấp thường dân và biệt đai giải cấp cán bộ, nhất là trong các kỳ thi tuyển vào Đại Học.

25-1. Tại Ba Lan, chính quyền canh trả việc xuất bản tờ báo Công Giáo Wierz bằng cách cấm đoán không cho báo

Tai Hoa Lan, đức Hồng Y Alfrink đánh giá cho chính quyền Tiệp để đổi hỏi những cuộc đàn áp phải chấm dứt túc khắc.

3-2. Tại Mạc Tú Khoa, một người dân ôn ton từ thiệu tại Công trường Bô.

10-2. Tổng thống Mỹ Carter viết thư ủng hộ nhà nước đối lập Nga Sakharov. Trong thư, Ông viết "Nước Mỹ là một nước tự do nề nếp không thể nhầm lẫn trước những hành vi xâm phạm tự do của nước khác".

Tại Hoa Thịnh Đốn, 53 dân biểu Mỹ đội TT Carter phải có phản ứng thực tế hổn trác cuộc đàn áp tại Nga.

Nhà toán học đối lập Nga Volpin kiện hàng súng tên lửa Tass ra tòa yết trời và không ông là người diễn.

Tại Ba Lan, tài tử Rudolf Nureev, vũ sư nổi tiếng nhất thế giới, đối hỏi chính phủ Nga phải cấp chiếu khán cho thần sinh Ông sang Pháp thăm Ông vài tuần lễ. Cu năm nay 72 tuổi và xa cách Ông từ 16 năm nay.

MỘT HÀNH ĐỘNG NHÂN ĐẠO !

Đào Phượng Chi

Nước Nga vừa làm được một hành động nhân đạo ghê gớm, Nhìn danh "Long bắc ái của Xã hội Chủ Nghĩa" và xét "Cuối cùng là Lãnh trạng ác khốc" của bác sĩ Michael Stern, ngày 14-3-75, tòa án Ukraine 14-3 vuợt qua, toà thương thân Ukraine đã quyết định trả tự do lại cho bác sĩ Michael Stern 58 tuổi, bác sĩ Stern hiện đang mắc bệnh lao phổi, đau bao tử; đau thận và yếu tim. Vào khoảng tháng 3-76, 50 nhà Nobel đã lên tiếng kêu gọi chính phủ Nga trả tự do cho bác sĩ, nhưng chính phủ Nga vẫn tăng lời. Ngày nay, trước sự lâm nguy của những phong trào đòi nhân quyền, chính phủ Nga đã muốn tỏ thiện chí đối với dư luận thế giới.

Sau khi được phòng thích, bác sĩ Stern đã làm đơn xin được rời khỏi nước Nga.

11-2. Tại Nga, nhà bác học đối lập Yuri Orlov bị tống giam.

12-2. Báo Pravda, cơ quan chính thức của Đảng Cộng Sản Nga, phản đối việc TT Carter viết thư cho bác sĩ Stern và cho rằng ông là một vị "xâm phạm vào nội bộ Nga".

Nhà bác học Sakharov tuyên bố "bảo vệ nhân quyền là một việc làm hữu ích cho sự tiến bộ và hòa bình của thế giới nói chung chứ không thể xem là một việc xâm phạm vào nội bộ của một x"."

14-2. Tại Nga, Ông Valentin Tourtchine, chủ tịch hội Amnesty International bì cảnh sát tra khảo về việc ông gặp mặt Ngoại trưởng Hoa Lan.

Trong khi đó, Ông Jurijajek, bí cảnh sát giám giữ tại Ga.

Ký giả Tây Phương đến thăm Ông bí cảnh sát dùng hơi cay xua đuổi.

Ngoài ra, văn sĩ Pavel Kozhukh bị cảnh sát ép buộc ký tên vào một bản văn kêu gọi nhân quyền.

15-3: Nhóm Biểu Chứng 77 trong một tài liệu mới, tờ cáo nhũng lạm dụng chính trị và luật pháp trong đối sống lao động và xã hội tại Tiệp Khắc. Tài liệu nói này còn chỉ trích chính sách bế phái trong đối sống kinh tế, kỵ thị phi, nô và bế phái trong việc phân quyền. Người ta còn được biết từ con số 242 bí kíp đầu tháng giêng nhóm Biểu Chứng 77 đến nay đã gặt hái được thêm nhiều bí kíp, tổng cộng là 168.

Tại Nga, trong phiên nhậm của Ủy Ban Nhân Quyền, phái đoàn Mỹ đặt vấn đề nhân quyền tại Nga.

8-3. Tại Ủy Ban Nhân Quyền tại Genève, phái đoàn Mỹ rút lại lời đề nghị gửi một điện tín cho Ông Brejnev để đòi hỏi Ông phải trả lời về nhũng vụ vi phạm nhân quyền tại Nga. Ngày rút lui này nguyên nhân tại Nga do doa se cát ngang tất cả các cuộc bắn lùa Mỹ-Nga trên mọi phương diện.

Tai Nga, khoảng 10 người biếu tinh ngày giữa Công Trường Mạc Tú Khoa là cầm những tǎm báng lõi để đòi hỏi Hiệp ước Helsinki phải được thực thi và nhân quyền được tôn trọng tại Nga. Họ liền bị cảnh sát bắt lên xe cày.

23-2. Nhà sỹ học Nga Anatoly, sau khi yết kiện Thủ Tướng Hoa Lan tại La Haye, biếu tinh tại Paris để đòi hỏi được gặp TT Pháp. Trong lúc biếu tinh, Ông cầm tǎm báng viết Hiệp ước Helsinki phải được tôn trọng và phát truyền đơn, Tông thống Pháp trả lời tiếp kiến Ông.

Tai Hoa Thịnh Đốn, Ông Boukovski được Quốc Hội Mỹ tiếp kiến. Ông đòi hỏi Chính phủ Nga phải chấp thuận cho những cơ quan quốc tế được vào nước điều tra về các nhà tù, các trại cải tạo, các đường trại vành đai, lò bi trục xuất, những người đã bị tống giam từ trung tuần tháng 1 đến bị xét xử và những người bị bắt giam trong thời gian không được lưu trú tại các thành phố lớn.

Tai Tiệp Khắc, một buổi họp của cơ quan an ninh, bộ trưởng bộ nội vụ Tiệp, Ông Obzina phản chia nhũng người trong nhóm Biểu Chứng 77 làm ba hàng: những nhân vật tên tuổi sẽ bị trục xuất, nhũng người đã bị tống giam từ trung tuần tháng 1 đến bị xét xử và những người bị bắt giam trong thời gian không được lưu trú tại các thành phố lớn.

Quảng tại Tiệp Khắc, nhà báo Jiri Lederer bị tống giam từ ngày 14.1 o Prague, trong một lá thư cho vợ, tiết lộ Ông được chọn lựa giữa hai giải pháp sau : hoặc ở lại Tiệp Khắc và chịu 7 năm tù hoặc xin xuất ngoại.

Lần đầu tiên từ ngày tống giam nhà văn Václav Havel, một trong ba phát ngôn viên nhóm Biểu Chứng 77, báo chí Tiệp Khắc lên tiếng tố cáo V.Havel đã nhận tên của V.Havel là nhận tên của "các cơ quan báo Mỹ và Tây Đức", giao du với Pavel Ingrid là một "nhân viên của CIA", và quen với nhà sỹ người Do Thái Havel.

2-3. Tại Amsterdam, T.T. Tiệp Khắc từ chối gặp mặt Ngoại trưởng Hoa Lan vì vi ý đã tiếp kiến nhà giáo sư đối lập Patocka.

3-3. Sau tin Ông Guinzbourg bị bắt, nhà văn Nga Alexandre Soljenitsyne (Giải thưởng Nobel V.A. Chiching) cho rằng một luật sư Mỹ sang Nga biện hộ cho Ông.

Chính phủ Nga chính thức yêu cầu chính phủ Ý phải giải tán một cuộc triển lãm hội họa do các họa sĩ đối lập Nga tổ chức tại Venise.

Tai Hoa Thịnh Đốn, Thủ tướng nghị viện Mỹ đồng thanh chấp thuận một quyết nghị "phản đối những vi phạm nhân quyền" tại Nga.

Tại Nga, báo Pravda tố cáo CIA Mỹ có những tay vào các tổ chức đối lập.

4-3. Tại Tiệp Khắc, giảo sứ đối lập Patocka bị cảnh sát tra khảo về việc Ông gặp mặt Ngoại trưởng Hoa Lan.

Trong khi đó, Ông Jurijajek, bí cảnh sát giám giữ tại Ga.

Ký giả Tây Phương đến thăm Ông bí cảnh sát dùng hơi cay xua đuổi.

Ngoài ra, văn sĩ Pavel Kozhukh bị cảnh sát ép buộc ký tên vào một bản văn kêu gọi nhân quyền.

7-3. Trong một cuộc phòng vấn, thủ tướng Áo tuyên bố sẽ thôi áp dụng chính sách sáp nhập hòa bình nêu những cuộc đàn áp tại Đông Âu tiếp tục.

Tại Nga, trong phiên nhậm của Ủy Ban Nhân Quyền, phái đoàn Mỹ đặt vấn đề nhân quyền tại Nga.

8-3. Tại Ủy Ban Nhân Quyền tại Genève, phái đoàn Mỹ rút lại lời đề nghị gửi một điện tín cho Ông Brejnev để đòi hỏi Ông phải trả lời về nhũng vụ vi phạm nhân quyền tại Nga.

Ngày sau khi bác sĩ Michael Stern được thả (xem tin số này), Nga lại câu lùa Ông Anatole Charanski, một trong những nhân viên của "Nhóm kiểm soát sự thực thi Hiệp định Helsinki" tại Genève để hai tuần, báo Izvestia kết án Ông Charanski là m tình báo cho CIA. Ông Charanski một chuyên viên điện toán người Do Thái, giữ một vai trò quan trọng trong giới đối lập vì Ông là nhipes câu giờ của nhóm người Do Thái đối lập và nhóm người đối lập chính trị tại Nga.

Ba nghệ sĩ Nga, trong đó có họa sĩ Oscar Rabine, bị KGB câu lùa vì hoạt động ngược với luật pháp Nga. Ba nghệ sĩ trên đã thành lập 1 ủy ban tố cáo những vi phạm quyền tự do sáng tạo của nhà nước Nga.

(xem tiếp tr. 6)

**DÂN CHỦNG ĐÔNG ÁU ĐỨNG
DÀY ĐỜI HỘI NHÂN QUYỀN**
(tiếp theo tr. 5)

16.3 : Tại Lô Ma Ni , nhà phê bình văn học Ion Negoi-tescu và bác sĩ thám kinh học Ion Vianu đã già nhập p nhóm người ký tên vào "bút thư ngõ" của văn sĩ Paul Goma qui cho các quốc gia tham dự hội nghị Belgrade sắp đến. Tháng 10 trước đây, bác sĩ Ion Vianu đã bao đồng với luận về việc các nhà cầm quyền độc tài xúi xung khoa "siêu thám kinh học" như 1 khí giới chống lại đối lập chính trị.

Tại Do Thái, tổng trưởng Ngoại Giao Do Thái, ông Yigal Allon, lên án Nga Sô đã tung ra một phong trào dân áp và kỷ thị dân Do Thái lòn mạnh mẽ kể từ Staline và "chủ tung thay kế từ 25 năm qua". Tổng trưởng đề cập đến "không khí thù hận và kỷ thi dân Do Thái trong toàn nước Nga" và những phẩm ảnh Nhà nước có tính nhồi sọ trong chiếu tri.

21.3 : Tại Nga, ông Oleg Volkov và Youli Roubakov bị kết án 6 và 7 năm tù vì tội viết những khẩu hiệu chống đối trên tường thành "Pierre và Paul". Một trong những khẩu hiệu trên như sau: "Các ông b López chết tự do, nín thở linh hồn dân tộc không hể biết đến xiêng xích..."!

22.3 : Ngày sau khi Brejnev phản đối Mỹ xâm nhập vào đối súng chính trị của Nga,

Tổng thống Mỹ J.Carter tuyên bố trước Quốc Hội Mỹ ông sẽ tiếp tục bênh vực cho nhân quyền trên thế giới. Đồng thời, TT Carter cũng xin Quốc Hội già tăng ngân quỹ cho các dài phát thanh dành cho vùng Đông Âu và Nga Sô: tăng 14,2 triệu đô-la cho 2 đài Radio Free Europe và Radio Liberty và tăng thêm 30 triệu đô-la cho đài VOA.

23.3 : Tại Leningrad, ông Anton Pype, một người Bỉ bị toà án Nga xử 5 năm tù vì tội phát triển đồn trước Đại học Mạc Tư Khoa để đối hồi thẩm tự do cá nhân, di chuyển và thông tin.

28.3 : Tại Tiệp Khắc, trái với nguồn tin xuyên tạc của hàng thông tấn Nhà nước CTK các linh mục Công giáo vùng Slovakia chia bao giờ May thái đã chống đối Biểu Chưởng 77. Một khía cạnh tất cả 21 linh mục đã ký tên vào Biểu Chưởng 77. Vì chủ tịch giáo khu, Ông Vaclav Nejir, đã từ chối không trực xuất 21 linh mục trên ra khỏi Giáo hội, theo lời yêu cầu của cảnh sát Nga nước.

Tại Ba Lan, "Tribuna ludu" có quan ngôn luận của đảng Cộng sản Ba Lan lên án Phong trào Bảo vệ Nhân quyền và Người dân tại Ba Lan là "đi ngược lại quyền lợi quốc gia" và phục vụ cho các trung tâm chống Cộng ngoại quốc". Được biết, phong trào này do một nhóm trí thức Ba Lan thành lập và xuất ra mắt trong một buổi họp báo ngày 26.3 vừa qua.

Trần Văn Ngọc.

Sáng tác CHO MỘT NGƯỜI

Thế là lại thêm một cái Tết trôi qua, đúng đúng ghe anh Nguyễn Diêm không thấy lùu luyến tí nào cả. Chẳng bù khi còn ở quê hương, cứ sau m 5'1 "đêm xuân" là Diêm luyện tiếc, vung vén mỗi cái hung vĩ ngọt ngào của những người đã chay hoa, những phong bì lì xì nâu đỏ nồng cầu chúc Tết, những lẵn dán tam cúc v.v... và Diêm chỉ thực "hợp hành" lại được ít nhất cũng một tháng sau. Còn ở đây, chắc anh cũng đắng ý là không phải lỗi nói Diêm với sự hối hận này. Không phải xúi mìn thi mìn đâu đòi hỏi được c những gì mìn muốn. Chẳng hạn như Diêm muốn nghe tiếng chuông chùa vang lên cùng với lời nói của ông xưng g ngôn viên từ chiếc Radio vào giờ phút chuyển tiếp giữa năm cũ sang năm mới: "Kính thưa quý vị, bây giờ là giờ Giao Thừa..." Tiếp đó là bài Lý Rượu Măng làm rộn ràng a y sao mọi người dân Việt hiến hoa. Rồi thi Diêm lại i muốn nghe tiếng pháo nổ mìn nghe mùi hương trầm, thoáng thoảng từ bắn thô to tiếng và Diêm cũng muốn... Thôi chăng nói dứt câu anh dù, a o đốc của Diêm còn nhiều mà Diêm biết chàng nhận được bao nhiêu; diệu dò khôn Diêm lại càng tủi thèm.

Ở đây gia đình Diêm cũng vẫn giữ những phong tục đó, (không được tất cả những cũng một ít). Nhưng Diêm không cảm thấy rực rỡ, rực rỡ như khi xưa. Diêm muốn khóc thay vì phải cười khi

PHONG TRAO chống đối tại Đông Âu

(tiếp theo tr.1)

Cũng được thảo trong một tình thần đó là bản Tuyên Ngôn 248 tại Nga gần 248 chữ ký yêu cầu trả tự do cho Alexandre Guinzbourg bị nhà cầm quyền Nga bắt giữ về tội chống đối.

Tại Tiệp Khắc cũng như tại Nga số, các nhà cầm quyền đã bắt rồi vì nhiều lý:

Trước hết những người đã ký tên đóng dấu trên các bản tuyên ngôn thuộc địa ngoại giới thi thuyền có, trí thức có, các nhà hành động bên các đảng viên Cộng sản, những người đã có tiếng tăm trong các giới văn học nghệ thuật canh những người không tên tuổi, nhà cầm quyền khó mà buộc tất cả tập thể đó và "tội mị bênh thân kinh" như họ đã từng làm trong các trường hợp chống đối cá nhân le.

Bên nứa những người đã ký tên trên các bản tuyên ngôn nói rõ ràng là họ không có chủ trương thành lập một tổ chức chính trị hay yêu cầu phải thay đổi thể chế. Họ chí là những người đã thường muốn đổi thoại một cách xứng đáng với Nhà nước do cho nhân quyền được tôn trọng. Nói tóm lại, thay vì đấu tranh chính trị, họ đang đứng trên một căn bản đạo đức mà nói chuyện.

Chính vì hình thức chống đối đặc biệt như vậy mà công việc đep chống đối hết sức

khó khăn. Đẹp một cách tuỳ thi chẳng khác nào ngồi dưới phong trào chống đối, ví trong nước cũng như ở thế giới bên ngoài, phong trào chống đối càng gây ám ảnh c nhiều thiện cảm và cảm lan rộng. Đẹp một cách tuỳ nhiên hung bạo thì có thể trong nhất thời làm tê liệt được một vài nhóm người hoạt động nhưng không ngăn được trong tương lai phong trào lại tái hiện mạnh mẽ hơn vì nó chỉ là diễn đạt những khát vọng muôn thuở của con người.

Và lại đep một cách tần nhân cũng không phải là một công chuyện để dâng Ngu Nga số dân áp hung bạo, các đảng Cộng sản khác, nhất là tại những nước mà đảng Cộng sản người đã có tiếng tăm trong các giới văn học nghệ thuật canh những người không tên tuổi, nhà cầm quyền khó mà buộc tất cả tập thể đó và

"tội mị bênh thân kinh" như họ đã từng làm trong các trường hợp chống đối cá nhân le.

Bên nứa những người đã ký tên trên các bản tuyên ngôn nói rõ ràng là họ không có chủ trương thành lập một tổ chức chính trị hay yêu cầu phải thay đổi thể chế.

Họ chí là những người đã

thường muốn đổi thoại

một cách xứng đáng với Nhà nước

do cho nhân quyền được tôn trọng. Nói tóm lại, thay vì đấu tranh chính trị, họ đang đứng trên một căn bản đạo đức mà nói chuyện.

Chính vì hình thức chống đối đặc biệt như vậy mà công việc đep chống đối hết sức

Khanh nhắc di nhắc lai là đổi sống tinh thần của nó tuy thuộc vào những lá thư của Diêm. Diêm xúc động thật nhiều và cũng số hãi vì thấy mình có một trách nhiệm quan trọng. Nhờ hồn Noel vừa rời Diêm mất hết hai ngày mới chon diếc tám carte để gửi về cho nó. Diêm không muốn gửi những tấm qua lồng lầy và đầy vui nhộn, bởi lẽ Diêm không muốn nhắc lại trong Khanh sự khác biệt giữa hai nếp sống: là nén và túi.

Nhưng nỗi không gửi, Khanh lai cho rằng Diêm đã bỏ rơi nó. Thật may mắn, cuối cùng

Diêm thi lại bao rắng

Diêm sẽ được những gì Diêm muốn; mà Diêm lại muốn anh luôn cạnh đỡ; và ý là luôn

đau con số ghi nứa". Vâ Diêm đã dời anh đi tới khu nhà

Nguyễn trên hòn đảo Học

đến lúc № nhân lối cửa xin

của mình. Ngôi nhà Nguyễn

thật nhỏ và thắt vóng với

anh và Diêm. Tuy dát hết

niềm tin vào Đảng Bộ. Trên

nhưng sao Diêm vẫn số

Trên đường về, Diêm đã khóc thật

nhiều khiên anh phải xin lỗi không ngừng. Đó là lần đầu tiên và có lẽ là lần

cuối Diêm và anh cầu nguyên

bên nhau.

Định mệnh đã an bài y như anh đã nghĩ. Đó vô tình nhẽ Diêm cũng đã bo anh để đi đến một phường trời khác và anh đã ở lại với một chỗ anh từng sống chung đối, ghét bỏ. Tuy nhiên anh không anh trách gì nhưng Diêm vẫn từ hối có không có lỗi với Diêm và khôn

không có lỗi mìn của anh.

Anh còn nhớ trong những buổi chiều ấy, Diêm vẫn đưa

với anh rằng: "Nếu như th

Trần quang Dung có đổi mặt

người Sơn Tây, thi Diêm cũng

đổi mặt của anh và trong

tự tưởng tượng của Diêm,

Diêm thấy rõ đổi mặt của

người Sơn Tây và của anh

mang một vẻ thật giống nhau

đó là vẻ trông chờ, tha thiết"

Không biết bao giờ, dưới

trời chiều đó, anh con hat:

"Chiều tàn" hay không? Diêm

nghỉ là con và Diêm đang

trong của Cộng sản tại Việt Nam, Campuchia, Lào, cũng như tại Angola và một vài nước Phi Châu. Các cường quốc Tây phương tự xác tín, nay vẫn tự hào là những chiến sĩ "tiền phong của Tự Do" lại đang tự ru ngủ họ, nhằm mai lầm ngô trước sự hành tinh của Cộng sản, nay phải chờ đến mấy trăm chục ký của một số người can đảm tại ngày các nước Cộng sản đánh thua họ. Tình đây, họ sốt uất oai nhẫn thấy là họ có bốn phần ba bốn vệ nhân quyền tại khắp những nơi nào bị đe dọa.

Chung ta không còn có thể coi nhân quyền như là những công chuyện nói bô. Nhân quyền đã thực sự là một nền tảng đạo đức chung của nhân loại, một cơ sở cho sự liên đới quốc tế, một cảm bến cho trật tự ngày mai.

Và trên phương diện đó, phong trào chống đối, vĩ đại nhất, những hành vi phạm nhân quyền đã bằng lối giấu lấp, lẩn trốn, tung Helsinki khép kín, bắt cháp mọi khung bô và đe dọa.

Người ta không còn có thể

coi nhân quyền như là những

chung chuyên nói bô. Nhân

quyền đã thực sự là một nền

tảng đạo đức chung của nhân

loại, một cơ sở cho sự

liên đới quốc tế, một cảm

bến cho trật tự ngày mai.

Và trên phương diện đó,

phong trào chống đối, vĩ

đại nhất, những hành vi

phạm nhân quyền đã bằng

lối giấu lấp, lẩn trốn, tung

Helsinki khép kín, bắt cháp

mọi khung bô và đe dọa

những hành vi hung sáu

và lầu dải.

Đặng Văn Hải.

nhầm mệt để nghe rõ hồn

tiếng hát anh: "Chiều tàn

chiều nhô thường ai, người

em tóc dài, người bén phim

đàn, buôn vương mện mang."

Điêm vẫn thường ngồi bên

phim đàn đê dạo những tinh

khúc quê hương và những tinh

khúc của chúng mình. Mỗi tối

Điêm vẫn dài đê dưng lối hữa

với anh "Joc em dit, em còn

yêu anh mai. Hồn hồn qua và

kém em ngày mai". Nghĩa là

Điêm luôn luôn giữ trọng hồn

anh hồn anh của Diêm Quynh

ngày nay, dù cuộc đời c

thay đổi, dù hoàn cảnh c

thay đổi.

Anh Nguyễn ôi, anh Nguyễn có thương Diêm nhiều không, nếu anh thấy mỗi chiều Diêm là lỗi, dù đê trong tư viễn? Diêm lùi thui nhặt một hòn ma từ lúc đặt chân vào đầm khép kín, bắt cháp, không có anh; Diêm chẳng có hứng thú lùm lút những câu thơ

tiền chiến lảng man để viết

trên mảnh giấy nhô thấy sang

bàn anh nhả khói xúi trong

thư viện Gia Long. Vâ anh

cũng không có dây đê rù

Điêm trốn ra ngoài áo bô bá

uồng dâu đỗ, ở đây chỉ có

Điêm với khoảng trống trống

mặt :

"Cuối biết bao lần

điều xót biết bao lần

đau xót, rồi chẳng còn gì."

Trời đã khuya lâm tối anh

a. Càng nghĩ đến anh, Diêm

lại càng đau sâu và kinh

Mặt Diêm da hoa, da

đã quay cuồng, Diêm khang

còn sức để nằm vững cây bút

trong tay. Thời, Diêm tạm

ngừng nói chuyện với anh cho

tối nay nhé. Nhưng trong

giấc ngủ, Diêm sẽ mở mắt

thấy bạn tại nỗi đêm tiễn

"Nhàm mệt cho tôi tìm mệt

thoảng hưởng xưa, cho tôi về

đóng cùi nén thò, cho tôi

gấp người xula ướt mồ

Hay chỉ

là giấc mơ thôi, nghe

linh đang chết trong tôi, cho

long tiếc nuối, xót thương suốt

đêm..."

Viết